

- HOME
- NIEUWSBRIEF
- REDACTIE
 - Schrijven voor Duurzaamnieuws
 - Persberichten
 - Regels voor reacties
- ADVERTEREN
- LID WORDEN
- DONEREN
- OVER ONS
 - Waarom we dit doen
 - Duurzaamheid is eerlijk delen van welvaart, gezondheid en geluk
 - Colofon
 - Register van Copioniers
- PRIVACY
- CONTACT
- Agenda
- Nieuws

Navigate to ... ▾

DUURZAAM NIEUW

- [Rubrieken](#)
- [Thema's](#)
- [Agenda](#)
- [Vacatures](#)
- [Leden](#)
- [Instellingen](#)
- [INLOGGEN](#)

Navigate to ... ▾

Hoe het verkwaselen van principes beleid werd

Van: [Han Blok](#) op 29 januari 2017

Minister Henk Kamp heeft onlangs tegen de wil van een Kamermeerderheid in, besloten om de drie nieuwe kolencentrales nog minstens zeven jaar open te houden. Hij denkt nog steeds dat er geen duurzame alternatieven zijn en vreest dat de uitbaters EOn en RWE de kosten voor de nieuwste centrales op de Maasvlakte en in de Eemshaven een schadeclaim van 5 miljard op de regering zullen willen verhalen als ze zouden worden gedwongen om te stoppen. Daarmee bevestigt hij de dubieuze visie van de VVD in de keus tussen economie en ecologie, namelijk dat het verlies van een leefbare planeet nu eenmaal de prijs is die we moeten betalen om de economie te redden. Maar pas op, minister Kamp is echt niet de enige Nederlandse politicus die dol is op steenkool.

Daarvoor ga ik even terug in de tijd met een paar citaten uit 2007:

- *"Als de elektriciteitscentrales er al komen, dan moeten ze voldoen aan de strengste voorwaarden zoals de opslag van CO2..."*
- *"De klassieke broeikasgaskanonnen komen er niet"*
- *"Voor elektriciteit hebben we kolen, gas of kernenergie nodig. Een alternatief is er niet"*
- *"Het worden de schoonste centrales ter wereld met mogelijkheden tot het opslaan van CO2 en bijstook van biomassa"*
- *"Tegen die tijd zullen de emissierechten zo hoog zijn dat de centrales er om economische redenen alles aan zullen doen om de CO2 uitstoot te verminderen"*

De eerste twee citaten zijn van Diederik Samsom de laatste drie van destijds milieuminister Jacqueline Cramer. Beide van de PvdA en met een duidelijke visie op een duurzame toekomst. Maar soms kun je beter geen toekomstvisie hebben dan een verkeerde. Nog erger is het als je vooraf wel een visie verkondigt maar die te grabbel gooit zodra je in een regering met de VVD zit. Nu tien jaar later weten we dat het afvangen en opslaan van CO2 er,

ondanks enorme subsidies voor onderzoek, niet is gekomen. Deze zogenaamde Carbon Capture and Storage (CCS) blijkt veel te duur en de opslag in de bodem stuit op veel protest vanuit de bevolking.

Niet ik

Ook technologisch en energetisch zijn er nog hele grote problemen met CCS. Toch was het destijds de belofte dat het in 2017 al zou gebeuren en eigenlijk was het ook de voorwaarde voor het verkrijgen van vergunningen. Wishful thinking? In december 2015 relativeert inmiddels professor Cramer haar bijdrage in de besluitvorming als minister met: *"Het besluit was eigenlijk al in 2006 door het kabinet Balkenende II genomen"* en *"De vergunning werd niet door mij maar door de betrokken provincies afgegeven"*. Inderdaad, de vergunningen voor de twee kolencentrales op de Maasvlakte zijn gegeven door burgemeester Aboutaleb van haar partij en de vergunning aan RWE voor de centrale op de Eemshaven is na een slepende rechtszaak bij de raad van State door de drie Noordelijke provincies verleend.

Het bijstoken van biomassa is er daarentegen wel gekomen. Daarvoor was en is echter tussen 1 en 4 miljard per jaar aan subsidie nodig en als dat tot 2023 doorgaat loopt dat bedrag wellicht op tot 20 miljard. Deze subsidie kost de staat overigens niks want het wordt sinds 2013 door u en mij betaald via de toeslag groene stroom. Het berekenen van deze biomassa-bijstook als een bijdrage aan de CO2 reductiedoelstellingen is overigens behoorlijk omstreden, en een meerderheid van de tweede kamer is van mening dat deze subsidie zou moeten stoppen en dat de toeslag groene stroom alleen gebruikt mag worden voor het subsidiëren van echt duurzame stroom, maar dit terzijde.

PVDA: we hebben het niet voorzien

De PvdA kopstukken van 2007 zeggen nu dat ze nooit vooraf hadden kunnen bedenken dat CCS een fiasco zou worden en dat ze niet hebben kunnen voorzien dat duurzame energie zo snel en zo veel goedkoper zou worden. Eén middagje bijles bij een paar technenuten en economen had hen in 2007 al tot een andere conclusie kunnen brengen, maar dat was niet eens nodig.

Sinds 2007 hebben vele professoren die er verstand van hebben meerdere malen publiekelijk via grote advertenties in de dagbladen laten weten dat CCS technisch en economisch nooit op die termijn haalbaar zou worden en dat kolencentrales veel te schadelijk zijn voor mens en milieu om die nog een gehele levensduur van 40 jaar te laten draaien. Dat er geen alternatief zou bestaan om de benodigde ca 26 miljard kWh elektriciteit op te wekken die de nieuwste drie centrales nu produceren, was ook niet waar.

Het alternatief van 4.000 windturbines en de daarvoor benodigde investering van 18 miljard leek toen echter absoluut niet reëel. Ik moet toegeven dat het een behoorlijk bedrag is en dat het veel meer is dan de 5 miljard voor de drie nieuwe kolencentrales. Maar als vaders staats straks in 2023 de rekening opmaakt, zal er veel meer dan 18 miljard aan subsidie zijn uitgegeven. Met andere woorden, als de politiek toen een visie op duurzaamheid had gehad, zouden die kolencentrales er nooit zijn gekomen en zouden de turbines er al hebben kunnen staan. Dan hadden we dat geld geïnvesteerd en er nog tientallen jaren profijt van kunnen hebben, terwijl het geld nu gewoon wordt verbrand. Maar goed. Dat is allemaal achteraf gepraat.

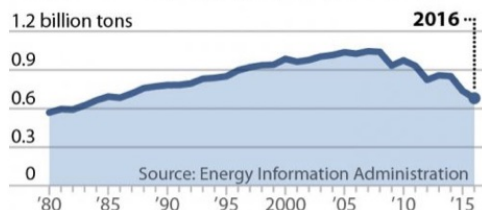
Een visie is geen visie

De visie op duurzaamheid is destijds dus door de PvdA verkwanseld en ze zijn er met valse verwachtingen door de VVD ingeluisd. Ook al ontkent Mark Rutte dat er bij de VVD überhaupt een visie over duurzaamheid bestaat, is deze uitstekend verwoord door de landsadvocaat in de zaak Urgenda. Volgens de landsadvocaat moeten we ons geen illusies maken over de impact van de Nederlands kolencentrales op het totaal.

De Nederlandse import is door de nieuwe kolencentrales weliswaar verdubbeld tot 23 miljoen ton maar het blijft slechts 0,13 % van de wereldwijde productie. Het leeuwendeel wordt verspreid over de hele wereld verstoekt in zo'n 200.000 verouderde en dus vuile centrales voor elektriciteitsopwekking. Als onze centrales er niet zouden komen, zouden de anderen gewoon het gat opvullen en zou de vervuiling alleen maar groter worden. Dat wij met het sluiten van een paar centrales het klimaat zouden kunnen redden is dus volgens de landsadvocaat een illusie. Mijs inziens zijn dit hele slechte argumenten want als iedereen zo redeneert, komen we er nooit.

Coal Consumption for Electricity Falls Sharply

Plant closures, cheap natural gas and renewables have cut coal use for electricity by 28 percent in a decade.

Inmiddels is ook deze visie gebrekkig gebleken. De steenkoolsector verkeert in zwaar weer door de concurrentie met duurzame energie en aardgas. China heeft vanwege de enorme smog-problemen het binnenlands gebruik in de laatste drie jaar al met meer dan 10 % verminderd en belooft nog veel verder te gaan. In de VS is het gebruik al met 28 % gedaald doordat steenkool uit de markt wordt gedrukt door goedkoop schaliegas. Die daling zet zich voort met 5 % per jaar. Ook in verschillende landen in Europa is het gebruik van steenkool sterk gedaald en vervangen door aardgas. Daardoor is er een enorme overproductie van steenkool op de wereldmarkt en zakt de prijs terwijl die voor gas juist stijgt. In plaats van bijdragen aan een genadeklap voor de sector profiteert Nederland door het gebruik van goedkope kool op te voeren en meer aan ons eigen gas te verdienen.

Kosten bijstook biomassa = kosten wind op zee

Misschien heeft Mark Rutte gelijk dat je beter geen toekomstvisie kunt hebben en moeten we achteraf blij zijn met het besluit van 2007. Bij uitvoering van het alternatief met windenergie zou ons land immers langs 2/3 van alle rijkswegen helemaal vol met windmolens hebben gestaan en er zouden vele honderden uiterst kostbare bezwaarprocedures gevoerd zijn. Het had complete oorlog kunnen worden tussen vóór- en tegenstanders. En dat terwijl we met de huidige technologie die benodigde energieopbrengst zouden kunnen bereiken met de helft van dat aantal grotere en modernere turbines op zee.

We zouden daarvoor nu een gebied van 15 bij 15 km nodig hebben en dat is 1 % van het oppervlak van de Doggersbank. Daar zou niemand last van hebben. Bij de huidige prijs zou dat de staat slechts ca 2 miljard per jaar kosten. Ongeveer net zo veel als de subsidie voor het bijstoken van biomassa.

In plaats van doorgaan met de subsidie voor bijstook van biomassa zou het ook heel wat logischer en rechtvaardiger zijn geweest als de minister en andere overheden per 1 januari 2017 de centrales volgens de afspraak zouden hebben gedwongen om CCS toe te passen op straffe van een dwangsom ter waarde van 35 € per ton CO2 uitstoot. Dat zou de staat dan nog eens ca € 1,3 miljard per jaar gaan opleveren. Samen met de uitgespaarde subsidie op het bijstoken van biomassa maakt dat 3,3 miljard per jaar en dat is meer dan genoeg om de investeringslasten voor de benodigde windturbines op zee te betalen.

Helaas is PvdA staatssecretaris Sharon Dijksma tegen de visie van haar partij in, toch weer overstap gegaan omdat het sluiten van de kolencentrales zogenaamd te duur zou zijn. Een paar dagen later zegt ze voor de radio dat het een goed idee zou zijn om ook de jaarlijkse gasbaten à 2.6 miljard in een spaarpotje te stoppen zodat we over tien jaar windmolens kunnen bouwen. Ik weet intussen echt niet meer wat ik van die partij moet verwachten.

Het jaar 2016 is intussen uitgeroepen tot het warmste jaar ooit gemeten. We zitten nu gemiddeld over de hele wereld 1 graad boven het gemiddelde van de vorige eeuw en in het arctische gebied was het al 15 graden warmer. Maar we krijgen straks verkiezingen en de gehele oppositie wil samen met de PvdA een strenge klimaatwet afdwingen. Of het lukt hangt af van de VVD. Wellicht kan een recente ontwikkeling aan de overkant van de oceaan onze volgende regering op andere gedachten brengen.

Importheffing op kolen

Onze import van steenkool moge dan peanuts op de totale productie zijn maar is wel 18 % van de Amerikaanse export. We zijn dus een grote klant van de VS. Trump wil de ten dode opgeschreven steenkoolsector weer nieuw leven inblazen en vindt Nederland aan zijn zijde. Met zijn America first beleid wil hij echter ook importheffingen invoeren. Het lijkt mij een goed idee dat wij dan ook op de Amerikaanse steenkool een importheffing van minstens €470 per ton doen. Dat is volgens [vele berekeningen](#) het bedrag dat we zouden moeten rekenen voor de externe kosten voor productie en gebruik van steenkool (zgn. externalities zijn alle kosten en schades die niet in de prijs zijn verdisconteerd, maar die indirect door de maatschappij betaald worden) en dat zou ons jaarlijks circa 5 miljard opleveren.

Waarschijnlijk zullen we dit maar één keer kunnen flikken voordat Trump van mening verandert of helemaal van het toneel is verdwenen. Maar met dit onnozele bedragje kan onze regering in één keer de hele kliek van NUON, Essent, RWE, TGF suez, Uniper en Engie uitkopen. En omdat zij zich niets lijken aan te trekken van onze normen en waarden omtrent het klimaat, met een beleefde variant van wat thans gebruikelijk is, zeggen: "Mijne heren, u kunt gaan".

Han Blok

Lees meer over: [energie](#), [politiek](#)

Meer artikelen uit de categorie: [Inzicht](#)

Recommend 0 Share Share Tweeten

Plaatsten van Zonnepanelen - Welk dak is geschikt

Advertentie bongosolar.nl

Hij is er, de betaalbare auto op waterstof

duurzaamnieuws.nl

Plug in zonnepanelen (2x) - Complete Set - Nu voor €749

Advertentie simply-...

5 manieren om ie huis duurzaam verwarm

duurzaamr

Zonne Energie Zuid - Snel en goed

Advertentie zonneenerg...

Mijn CV-ketel is aan vervanging toe, wat ga ik doen?

duurzaamnieuws.nl

Windmolen zonder wieken levert meer energie op

duurzaamnieuws.nl

Louise Ve biobrand sturen or

duurzaamr

Reacties: (2)

[Trackback URL](#) | [Comments RSS Feed](#)

1. *Han Blok* schreef:
[1 februari 2017 om 10:32](#)

Beste Henk Daalder,

Bedankt voor je reactie. Mijn visie is dacht ik wel duidelijk. Kost wat kost stoppen met het vernietigen van de leefbaarheid van onze aarde. Het besluit om kolencentrales te bouwen en door te laten draaien is in mijn optiek misdadig. Er zijn alleen drogredenen ter wille van meer winst van de grote energieproducenten.

* Geld is één drogreden. Kolen zijn alleen goedkoop omdat de externe kosten niet worden meegerekend.

* Noodzaak vanwege discontinuïteit van wind en zon is een andere drogreden. Met steenkoolcentrales kun je geen discontinuïteit opvangen, die zorgen alleen maar voor overcapaciteit op momenten dat het niet nodig is. Voorlopig hebben we nog genoeg gascentrales om de fluctuaties op te vangen en op termijn moeten en kunnen we dat met bv een atol op de Doggersbank en grootschalige vloeistofaccu's en omzetting van duurzame stroom in ammoniak en terug.